

BULETIN OHP

Vol issue 26 No. 1/2020 Julai 2020 MOH/K/GIG/8-2020C(BUL)

Program Kesihatan Pergigian
Kementerian Kesihatan Malaysia

EDISI KHAS

COVID-19

Terima Kasih
MALAYSIA!

TERUSKAN PERJUANGAN

#KitaJagaKita #StaySafe

Dari Meja Pengarang

Dr. Leslie Sushilkumar D. Geoffrey
(Penasihat)

Dr. Salleh bin Zakaria
(Editor 1)

Dr. Doryalisa binti Zakaria
(Ketua Editor)

Dr. Nor Azlina
binti Hashim
(Editor 2)

Dr. Siti Sarah Soraya
binti Mohamad
(Editor 3)

Dr. Siti Nur Fatimah
binti Abdul Halim
(Editor 4)

Dr. Cheng Lai Choo
(Proofreader)

Datin Dr. Nazita binti Yaacob
(Proofreader)

Puan Haziah
binti Hassan
(Kordinator 1)

Puan Siti Zainaliza
binti Hashim
(Kordinator 2)

Penafian

Setiap pendapat, pendirian dan pernyataan dari penulis tidak semestinya menggambarkan pendirian dari penerbit. Penulis dan penerbit tidak akan bertanggungjawab ke atas setiap kandungan iklan, artikel, gambar atau ilustrasi yang terdapat di majalah ini.

Kami berpendapat bahawa setiap apa yang ditulis dan dihantar ke majalah ini adalah fakta, tidak ditiru dan diplagiat dari mana-mana sumber lain. Pihak editor berhak untuk menukar, memadam atau menulis semula bahan-bahan yang terdapat di majalah ini sekiranya terdapat isu-isu yang berkaitan.

Penulis dan percetakan semula dari setiap bahan, artikel dan ilustrasi dari majalah tidak dibenarkan sama sekali tanpa mendapat sebarang kebenaran bertulis dari pihak penerbit. Setiap penghantaran bahan-bahan untuk diterbitkan tidak akan dipulangkan semula tanpa sebarang kos. Setiap maklumat yang terdapat di majalah ini adalah benar pada masa ia diterbitkan.

Assalamualaikum dan Salam Sejahtera,

Tahun 2020 menyaksikan peristiwa penularan wabak pandemik COVID-19 yang mengejutkan di seluruh dunia. Akibatnya, jutaan manusia telah dijangkiti dan nyawa telah terkorban. Bukan itu sahaja, wabak pandemik ini juga telah merubah sebahagian norma kehidupan kita. **Amalan 3W** (Wash, Wear, Warn) dan **Elakkan 3C** (Confined spaces, Crowded Places, Close Conversation) telah menjadi tanggungjawab bersama.

Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) telah melaksanakan pelbagai langkah untuk mengekang penularan wabak ini dengan amat baik. Manakala warga KKM telah menunjukkan usaha dan komitmen yang cemerlang sebagai petugas barisan hadapan sepanjang Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) demi memastikan keselamatan rakyat Malaysia terus terjaga.

Menerusi Edisi Khas COVID-19, antara yang difokuskan adalah penglibatan warga perigian dalam membantu KKM memerangi wabak COVID-19 dan impaknya terhadap perkhidmatan perigian di Malaysia. Tahniah kepada semua warga perigian samada yang bertugas di barisan hadapan mahupun yang di belakang tabir atas sumbangan dan komitmen yang tidak berbelah bagi sepanjang tempoh getir ini. Semoga paparan dalam edisi khas ini dapat menjadi satu lipatan sejarah yang membanggakan untuk tatapan kita semua.

#KitaJagaKita
#StaySafe

Penasihat

Dr. Leslie Sushilkumar D. Geoffrey

Ketua Editor

Dr. Doryalisa binti Zakaria

Kordinator

Puan Haziah binti Hassan
Puan Siti Zainaliza binti Hashim

Editor

Dr. Salleh bin Zakaria
Dr. Siti Sarah Soraya binti Mohamad
Dr. Siti Nur Fatimah binti Abdul Halim
Dr. Nor Azlina binti Hashim

Proofreader

Datin Dr. Nazita binti Yaacob
Dr. Cheng Lai Choo

Diterbitkan oleh:

Program Kesihatan Pergigian
Kementerian Kesihatan Malaysia
Aras 5, Blok E10, Kompleks E, Presint 1
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62590 Putrajaya, Malaysia

Perutusan

**Pengarah Kanan (Kesihatan Pergigian)
Kementerian Kesihatan Malaysia**

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ
dan Salam Sejahtera,

Tahun 2020 mencatatkan sejarah apabila seluruh dunia dikejutkan dengan penularan pandemik COVID-19. Tidak terkecuali di Malaysia.

Pelbagai usaha telah dilaksanakan oleh Kementerian Kesihatan Malaysia dalam menangani wabak COVID-19. Program Kesihatan Pergigian, KKM juga tidak ketinggalan dalam menghulurkan bantuan sepanjang tempoh penuh getir ini.

Warga pergigian dari klinik dan hospital di seluruh negara turut 'turun padang' bergabung tenaga bersama-sama warga KKM yang lainnya sebagai petugas barisan hadapan yang tidak mengenal erti penat lelah.

Melalui edisi khas COVID-19 ini, detik-detik bersejarah penglibatan warga pergigian dalam menangani wabak COVID-19 telah dirakamkan sebagai satu detik yang amat bermakna buat kita semua.

Saya dengan ini mengambil kesempatan untuk merakamkan setinggi penghargaan kepada seluruh petugas barisan hadapan atau *frontliners* di atas sumbangan tenaga, usaha dan berkorban nyawa demi memastikan rakyat dilindungi dari wabak ini. Tidak dilupakan barisan belakang tabir yang juga bertungkus-lumus menyelaraskan hala tuju dan perkhidmatan kesihatan pergigian ke arah norma baharu perkhidmatan.

Insha Allah dengan komitmen dan kerjasama semua pihak, kita pasti boleh menang dalam perang melawan COVID-19 ini. Terus kekal amalkan norma baharu dalam kehidupan. Jangan lupa Amalkan 3W (*Wash, Wear, Warn*). Elakkan 3C (*Confined spaces, Crowded Places, Close Conversation*).

Dr. Noormi binti Othman

*Pengarah Kanan (Kesihatan Pergigian)
Kementerian Kesihatan Malaysia*

KANDUNGAN

03

Perutusan Pengarah Kanan
(Kesihatan Pergigian)
Kementerian Kesihatan
Malaysia

05

CAPP
Cegah dan Didik, Amal,
Patuh dan Pantau

06

Edisi Khas
COVID-19

22

Bingkisan Facebook Live
Healthy Smile For Ever :
COVID-19 dan Rawatan
Pergigian

24

Sesi Town Hall
YB Menteri Kesihatan
Malaysia bersama warga
kesihatan pergigian
Kementerian Kesihatan
Malaysia

28

Konvensyen Kualiti
Pergigian
Kementerian
Kesihatan Malaysia

30

Hari Kesihatan
Pergigian Sedunia
2020
World Oral Health Day
2020

34

NOHSA
(*National Oral Health
Survey of Adults 2020*)

38

Bengkel Pemetaan
dan Pengurusan
Perjawatan di bawah
Program Kesihatan
Pergigian tahun 2020

40

Gi.Ret.P.S.Y

42

Momen
Januari-Jun
2020

44

Pergerakan Keluar,
Pergerakan Masuk,
Kenaikan Pangkat dan
Persaraan

Malaysia yang berada pada fasa pemulihan pandemik COVID-19, kini memerlukan setiap individu dan komuniti memainkan peranan sebagai petugas barisan hadapan bagi menjayakan usaha memerangi dan memutuskan penularan wabak yang boleh membawa maut.

Menyedari hakikat itu, Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) memperkenalkan konsep Cegah dan Didik, Amal, Patuh dan Pantau (CAPP) bagi mendidik masyarakat supaya lebih bertanggungjawab dan membolehkan rakyat sendiri menjadi barisan hadapan dalam melindungi diri, keluarga dan masyarakat setempat daripada penularan COVID-19.

CAPP meliputi empat skop iaitu:

Cegah dan didik
keluarga serta
komuniti mengenai
norma baharu

Amal tingkah laku
bagi mengelakkan diri,
keluarga dan komuniti
daripada jangkitan

SOP

Patuhi SOP pengoperasian
sektor-sektor
utama negara dan lain-lain
arahan kerajaan

Pantau status
kesihatan diri dan
keluarga

Rakyat adalah
barisan hadapan dan
mereka juga mudah untuk
menerima maklumat menerusi
pelbagai sumber,
yang paling mudah adalah
melalui aplikasi
MySejahtera

YB Dato' Sri Dr. Adham bin Baba
Menteri Kesihatan Malaysia

Wabak penularan jangkitan virus baharu yang dikenali sebagai COVID-19 yang bermula di Wuhan, Wilayah Hubei, Republik Rakyat China telah mula dilaporkan pada 31 Disember 2019. Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO) pada 11 Mac 2020 telah mengisytiharkan wabak COVID-19 sebagai pandemik. Berikutan penularan jangkitan yang mendadak di Malaysia, Perintah Kawalan Pergerakan telah diumumkan oleh YAB Perdana Menteri Malaysia bermula pada 16 Mac 2020 dan dilanjutkan sehingga Ogos 2020 bagi membendung penularan wabak ini.

E D I S I K H A S

COVID-19

Terima Kasih
M A L A Y S I A !

Pelbagai usaha telah dilaksanakan oleh Kerajaan Malaysia khususnya Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) untuk mengekang penularan wabak ini dengan amat baik. Hasil kerjasama dan usaha bersepadu daripada semua pihak, negara kini mencatatkan angka jangkitan dan kematian akibat virus ini pada tahap yang terkawal.

Buat Petugas Barisan Hadapan

Khususnya anggota Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) termasuk seluruh warga Kesihatan Pergigian KKM yang begitu komited menghulurkan bantuan serta berganding bahu menjalankan tugas sebagai satu pasukan.

TERIMA KASIH

ATAS JASA DAN PENGORBANAN ANDA!

ANDA WIRA KAMI!

TERUSKAN PERJUANGAN

Kita Mesti Menang!

COVID-19 Impak Terhadap Perkhidmatan Kesihatan Pergigian di Malaysia

Penularan wabak ini turut memberi kesan kepada perkhidmatan kesihatan pergigian, memandangkan fasiliti dan penyampaian perkhidmatan pergigian sentiasa terdedah kepada risiko jangkitan silang di antara pesakit dan anggota kesihatan pergigian. Antara perkhidmatan yang terjejas termasuklah klinik pergigian di sekolah, *Urban Transformation Centre* (UTC) dan perkhidmatan klinik pergigian dan makmal bergerak. Walau bagaimanapun, klinik pergigian primer termasuk jabatan / unit pakar masih beroperasi seperti biasa.

Justeru, pelbagai langkah telah dilaksanakan oleh Program Kesihatan Pergigian, Kementerian Kesihatan Malaysia agar penyampaian perkhidmatan *essential* ini tetap dapat diteruskan kepada masyarakat pada tahap yang optima dan selamat.

Saringan COVID-19 dijalankan untuk pesakit yang hadir ke klinik pergigian

Salah sebuah klinik pergigian yang mengamalkan langkah penjarakan fizikal di ruang menunggu pesakit

Selain itu, kaunter saringan COVID-19 juga turut diwujudkan di setiap fasiliti pergigian bertujuan menyaring pesakit sekiranya berisiko sebelum mendapatkan rawatan pergigian.

Rawatan pergigian kecemasan dijalankan kepada pesakit di klinik pergigian semasa tempoh Perintah Kawalan Pergerakan.

Pesakit dirawat berdasarkan temu janji yang telah diatur sebagai langkah mengekang penularan wabak COVID-19

Bagi mengurangkan kesesakan di ruang menunggu, pesakit digalakkan mengambil janji temu dahulu sebelum hadir ke klinik. Langkah ini sekaligus dapat mengurangkan risiko penularan wabak COVID-19 selain amalan penjarakan fizikal yang dijalankan di ruang menunggu pesakit yang juga merupakan sebahagian dari norma baharu di klinik pergigian.

DETIK BERSEJARAH COVID-19

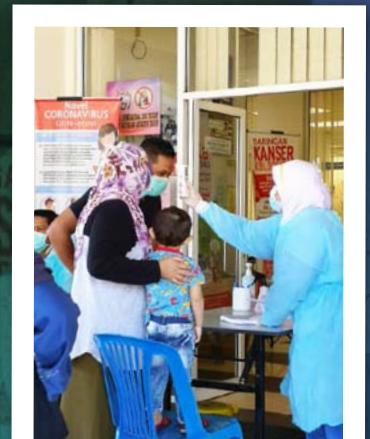
PENGLIBATAN ANGGOTA PERGIGIAN

DALAM MEMBANTU MENANGANI PENULARAN WABAK COVID-19

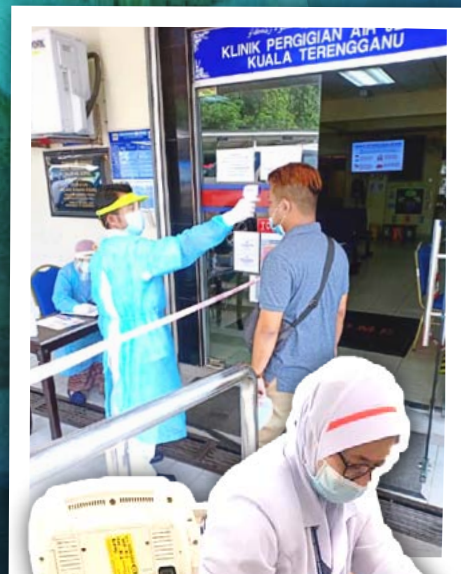
Semasa tempoh Perintah Kawalan Pergerakan dilaksanakan, anggota pergigian di seluruh Malaysia telah menunjukkan komitmen yang luar biasa dalam membantu pasukan kesihatan menangani krisis COVID-19 ini. Anggota pergigian, tidak kira samada yang berada di klinik mahupun hospital telah bekerjasama dan berganding bahu bersama pasukan kesihatan sebagai petugas barisan hadapan dalam perang tanpa senjata ini.

Walaupun tugas yang dipikul penuh risiko, namun para wirawan negara ini tetap ke hadapan sebagai benteng pertahanan negara dan menyumbangkan bakti seikhlas hati demi rakyat dan tanahair tercinta.

Peristiwa penuh getir ini menyaksikan pelbagai detik bersejarah penglibatan anggota pergigian dalam membantu menangani penularan wabak COVID-19.

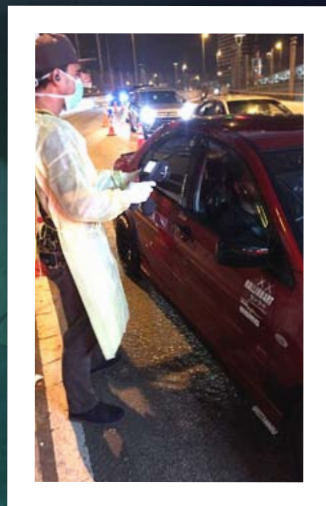

Antara penglibatan terbesar anggota pergigian adalah dalam membantu menjalankan saringan COVID-19 kepada pesakit di klinik-klinik kesihatan dan klinik pergigian di seluruh Malaysia. Berikutan penularan wabak COVID-19 yang semakin meningkat ketika itu, saringan COVID-19 adalah langkah terpenting dalam mengekang wabak ini dari terus berleluasa. Justeru, penglibatan anggota pergigian adalah tepat pada masanya terutamanya dalam bentuk bantuan sumber manusia bagi membantu pasukan kesihatan menjalankan saringan.

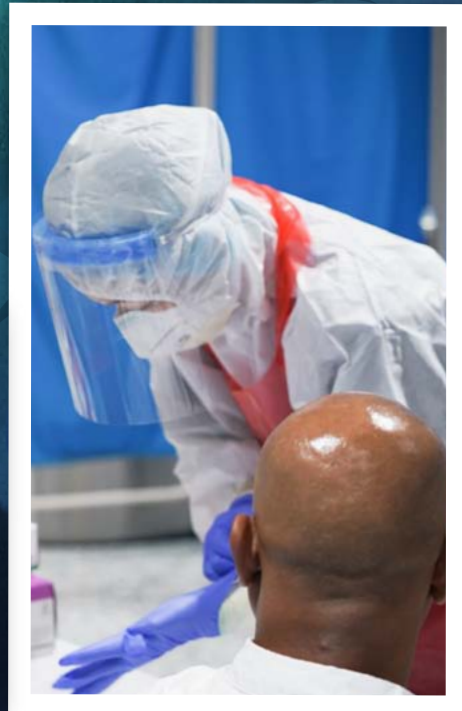

Selain menjalankan saringan, anggota pergigian juga turut membantu tugas di kaunter kesihatan seperti membantu pengambilan tekanan darah tinggi dan pembungkusan ubat-ubatan.

Berikutan peningkatan penularan wabak COVID-19, setiap warga yang masuk ke negara ini melalui pintu masuk antarabangsa perlu menjalani saringan wajib COVID-19. Pasukan kesihatan khas turut ditugaskan untuk menjalankan prosedur saringan di beberapa pintu masuk antarabangsa di seluruh Malaysia. Anggota pergigian juga tidak terkecuali terlibat bersama-sama membantu menjalankan saringan di beberapa pintu masuk negara.

Saringan COVID-19 di Kompleks Imigresen, Kastam dan Kuarantin (CIQ) Bangunan Sultan Iskandar, Johor Bahru.

Petugas barisan hadapan menjalankan saringan COVID-19 di Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur (KLIA).

Pengambilan sampel COVID-19 secara pandu lalu di Pusat Saringan COVID-19 Presint 6, Putrajaya.

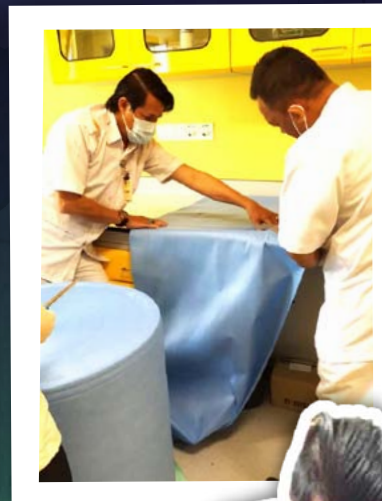
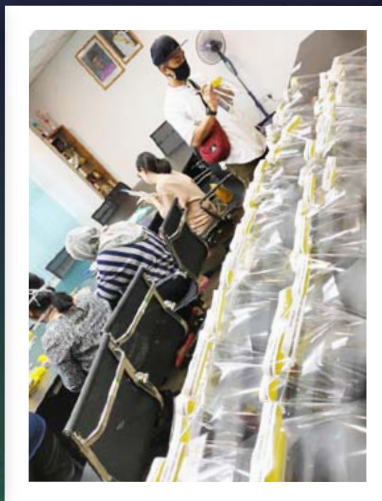
Saringan komuniti bagi mengesan jangkitan wabak COVID-19 telah dilaksanakan di beberapa pusat saringan susulan peningkatan kes COVID-19 di beberapa lokasi di seluruh negara. Petugas barisan hadapan yang terdiri daripada petugas kesihatan turut dibantu oleh anggota pergigian semasa menjalankan saringan dan pengambilan sampel COVID-19 bagi kumpulan yang berisiko.

Anggota pergigian yang terlibat dalam aktiviti pengambilan sampel COVID-19 di Pusat Komuniti Pantai Eco-Park

Aktiviti pengambilan sampel COVID-19 di Pasar Borong Kuala Lumpur

Antara sumbangan terbesar anggota pergigian lainnya adalah turut bersama-sama membantu petugas kesihatan dalam penghasilan peralatan perlindungan diri / *Personal Protective Equipment* (PPE). Ketika negara sedang berhadapan dengan krisis pandemik ini, antara cabaran dihadapi oleh petugas kesihatan adalah kekurangan *Personal Protective Equipment* (PPE) untuk kegunaan semasa menjalankan tugas. Menyedari hakikat ini, petugas kesihatan telah mengambil inisiatif dengan menghasilkan peralatan perlindungan diri seperti *disposable gown*, *disposable faceshield*, *disposable head cover* dan *disposable boot cover*. Anggota pergigian samada di klinik pergigian dan hospital telah menunjukkan komitmen dan semangat berpasukan yang begitu tinggi untuk berganding bahu bersama petugas kesihatan dalam usaha murni ini. PPE yang dihasilkan telah berjaya diagihkan di fasiliti-fasiliti kesihatan berhampiran untuk kegunaan petugas barisan hadapan.

Anggota pergigian komited membantu dalam penghasilan *Personal Protective Equipment* (PPE)

Sejak bermulanya penularan wabak COVID-19, pusat-pusat operasi dan bilik gerakan COVID-19 di bawah Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) telah memulakan operasi di seluruh negara sebagai pusat maklumat dan rujukan utama bagi orang awam mendapatkan informasi berkaitan penularan wabak COVID-19 di Malaysia.

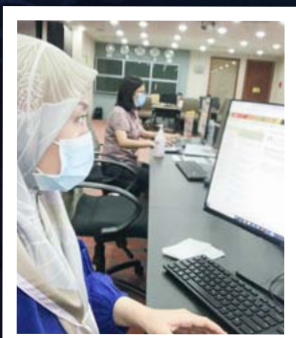

Anggota pergigian semasa bertugas di bilik operasi COVID-19 di Hospital Raja Permaisuri Bainun (HRPB), Ipoh

Situasi di Bilik Gerakan, Majlis Keselamatan Negara (MKN) Kedah

Para petugas kesihatan termasuk anggota pergigian yang bertugas sebagai *Hotline Responder* juga merupakan wira di sebalik tabir yang sentiasa bersedia membantu masyarakat dengan menyalurkan maklumat terkini dan sahih berkaitan COVID-19. Cabaran tugas ini terletak pada kepelbagaian skop pertanyaan awam yang diterima oleh petugas. Justeru, anggota yang bertugas perlu harus sentiasa mengemaskini dan mengikuti pelbagai informasi terkini yang dikeluarkan pihak kerajaan dan KKM supaya maklumat yang disampaikan kepada masyarakat adalah tepat dan sahih.

Anggota pergigian di ibu pejabat KKM turut berganding bahu bersama anggota kesihatan bertugas sebagai Hotline Responder di Pusat Kesiapsiagaan dan Tindak Cepat Krisis Kebangsaan (CPRC KKM)

COVID-19 dan Pasukan Khas Infografik Program Kesihatan Pergigian, KKM

Berikutan penularan wabak pandemik COVID-19, Program Kesihatan Pergigian Kementerian Kesihatan Malaysia (PKP KKM) telah mengambil inisiatif untuk membentuk satu pasukan infografik khas. Objektif utama adalah untuk membangunkan bahan promosi berbentuk infografik berkaitan wabak COVID-19 dan impaknya terhadap rawatan pergigian. Pasukan ini terdiri daripada 7 orang pegawai pergigian dari Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Selangor dan Negeri Sembilan dengan dikoordinasi oleh Cawangan Promosi Kesihatan Pergigian, PKP KKM.

Sesi *brainstorming* pertama telah diadakan pada 17hb Mac 2020 sejurus sebelum Perintah Kawalan Pergerakan dilaksanakan. Perbincangan kumpulan seterusnya diadakan setiap hari melalui aplikasi maya. Atas komitmen dan kerjasama semua pihak, sejumlah 20 infografik dan 6 poster serta video berkaitan wabak COVID-19 telah dihasilkan serta dimuatnaik dalam media sosial rasmi PKP KKM. Berikutan itu, maklumbalas yang diterima daripada orang awam sangat menggalakkan. Beberapa siaran infografik dan poster turut diulangi / dikongsi oleh media sosial rasmi KKM, portal *MyHealth* dan agensi-agensi lain. Terima kasih kepada semua anggota di sebalik tabir yang menyumbang secara langsung mahupun tidak langsung dalam penghasilan infografik ini. Diharapkan agar usaha ini sedikit sebanyak dapat membantu dalam menangani penularan wabak COVID-19.

Pasukan Khas Infografik PKP KKM

Pengulas :

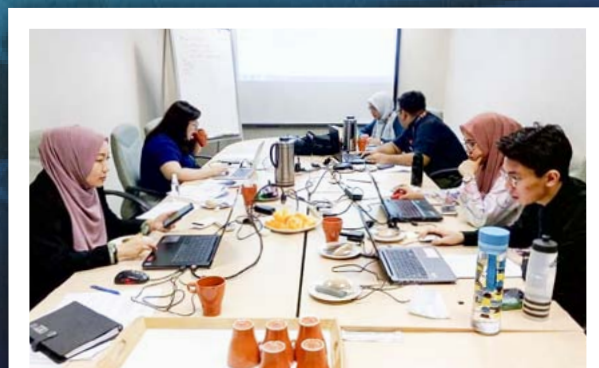
Dr. Leslie Sushilkumar D. Geoffrey
Dr. Chia Jit Chie

Koordinator :

Dr. Salleh bin Zakaria
Dr. Doryalisa binti Zakaria

Anggota :

Dr. Azliza binti Zabha
Dr. Badrul Munir bin Mohd Arif
Dr. Suzanne Husun Reginald Iggan
Dr. Lynthia Wong
Dr. Nabilah binti Nazri
Dr. Kayla Teh Khe Sin
Dr. Nur Hanisah binti Sarun
Dr. Tan Yan Yu

Artikel Edisi Khas COVID-19 disediakan oleh: Dr. Doryalisa binti Zakaria

Kompilasi Infografik dan Poster COVID-19

COVID-19

APAKAH RISIKO SAYA SEWAKTU RAWATAN PERGIGIAN?

Kemungkinan penyebaran virus COVID-19 sewaktu rawatan:

1 Titisan pernafasan & aerosol

Prosedur pergigian seperti penskaleran & tampalan menghasilkan **titisan pernafasan & aerosol*** yang mengandungi air liur & darah yang mungkin tercemar dengan virus COVID-19

Virus COVID-19 dalam bentuk titisan pernafasan dan aerosol berkemungkinan **kekalkan di udara pada jangka masa yang lama** dan boleh menyebabkan jangkitan

Virus COVID-19 yang berasal dari titisan pernafasan & aerosol boleh **mencemar permukaan** seperti besi, kaca, & plastik

2 Sentuhan

Melalui sentuhan **langsung/tidak langsung** dengan :

- cecair manusia,
- instrumen pergigian,
- tisu & kultur manusia,
- kawasan kerja;

yang **telah tercemar** dengan virus COVID-19

*Bukti saintifik terhad

Sumber: Peng et al., 2020; Meng et al., 2020; Wei J. & Li Y., 2016

PROGRAM KESIHATAN PERGIGIAN KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

Aras 5, Blok E10, Kompleks E, Presint 1,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62500 Putrajaya

603-88834215
603-88886133
nhl@moh.gov.my

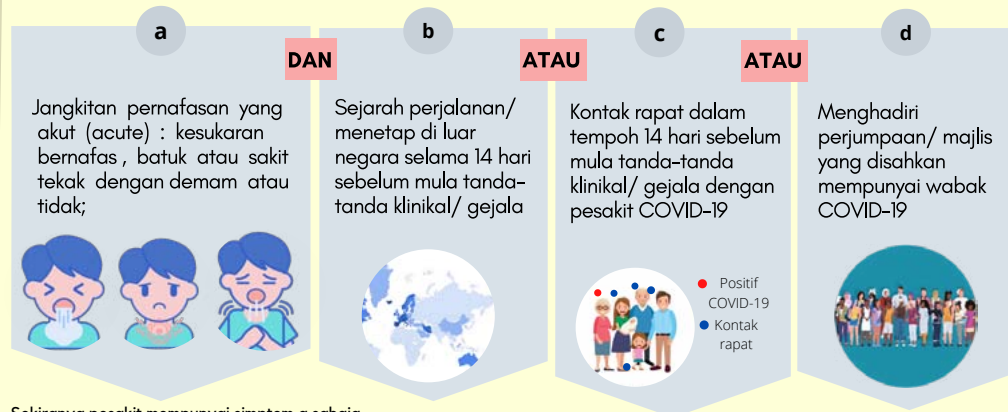
<http://ohd.moh.gov.my>
Program Kesihatan Pergigian
KKM

PROSEDUR PENGENDALIAN SARINGAN COVID-19 DI KLINIK PERGIGIAN

Semua pesakit dan peneman perlu disaring menggunakan Borang Deklarasi Pesakit untuk saringan COVID-19

Pengambilan sejarah klinikal & perjalanan

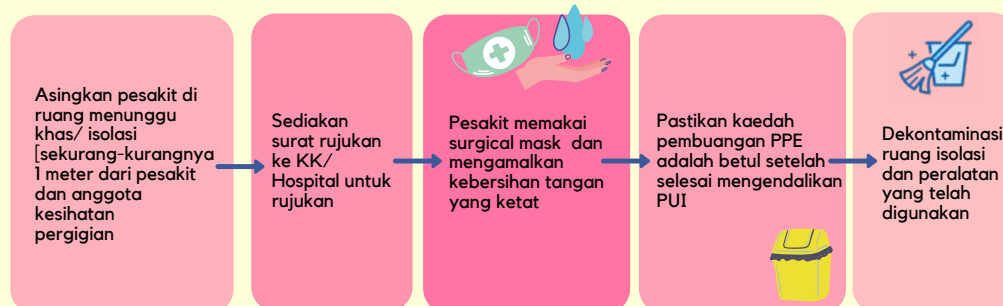

Sekiranya pesakit mempunyai simptom a sahaja

Rawatan "emergency" sahaja

Sekiranya pesakit memenuhi kriteria a dan b ATAU a dan c ATAU semua kriteria di atas

pesakit dikategorikan sebagai PUI (Patient Under Investigation)

Petugas pergigian dikehendaki memakai PPE yang lengkap dan mengamalkan "standard precautions"

Sumber: Garis Panduan Pengendalian Isu-isu Berhubung Penularan Jangkitan Wabak COVID-19 di Perkhidmatan Kesihatan Pergigian Bil.3/2020 (Kemaskini 17 April 2020)

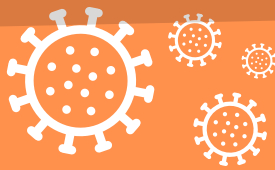
PROGRAM KESIHATAN PERGIGIAN KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

Aras 5, Blok E10, Kompleks E, Presint 1,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62590 Putrajaya

603-88834215
603-88886133
ohdmoh.gov.my

<http://ohd.moh.gov.my>
Program Kesihatan Pergigian
KKM

COVID-19: SETIBANYA DI KLINIK PERGIGIAN

Anda disarankan untuk ke Klinik Pergigian hanya jika ada kes **KECEMASAN**

1 TRIAGE Anda PERLU menjalani saringan untuk gejala COVID-19 sebelum pendaftaran

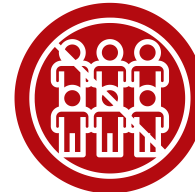
Batuk, tercungap-cungap, sukar bernafas, sakit tekak dengan demam atau tidak

Sejarah perjalanan atau menetap di negara yang terlibat

Kontak rapat dengan kes positif

Menghadiri perjumpaan atau majlis yang disahkan mempunyai wabak COVID-19

Jika anda mengalami salah satu gejala COVID-19 dan memenuhi kriteria, anda akan dirujuk ke klinik kesihatan atau hospital untuk arahan dan tindakan lanjut

2 PENDAFTARAN

Sekiranya anda tidak mempunyai gejala COVID-19 atau tidak memenuhi kriteria, anda boleh teruskan pendaftaran di kaunter klinik pergigian

3 PEMERIKSAAN & RAWATAN GIGI

Anda akan menjalani pemeriksaan pergigian dan **HANYA** akan diberikan rawatan **KECEMASAN** sahaja

CONTOH KES KECEMASAN

Kecederaan mulut atau gigi

Sakit gigi

Nanah muka atau kebengkakan gusi

Rawatan elektif seperti cuci dan tampalan gigi akan **DITUNDA** sementara waktu

Sumber: (1) Garis Panduan Pengendalian Isu-Isu Berhubung Penularan Jangkitan Wabak COVID-19 di Perkhidmatan Kesihatan Pergigian Bil. 3/2020
(2) Guidelines on COVID-19 Management in Malaysia No. 05/2020 (Edisi Kelima)

PROGRAM KESIHATAN PERGIGIAN KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

Aras 5, Blok E10, Kompleks E,
Presint 1, Pusat Pentadbiran
Kerajaan Persekutuan, 62590
Putrajaya

603-8883 4215

603-8888 6133

ohdmoh.gov.my

<http://ohd.moh.gov.my>

Program Kesihatan Pergigian
KKM

Personal Protective Equipment (PPE) untuk Anggota Pergigian di Klinik Pergigian

OHCW
(ORAL HEALTH CARE WORKER)

VS

COVID-19

**Petugas
kaunter triage**

Faceshield

Goggles

3-Ply mask

**Disposable
gloves**

**Disposable
gown**

PERINGATAN

- Semua pesakit perlu disaring
- Pesakit yang menunjukkan tanda dan gejala dirujuk dengan segera
- PPE untuk merawat pesakit positif COVID-19 perlu mematuhi *Annex 8 Guideline COVID-19 Management in Malaysia No.5/2020* (KKM)
- Pada setiap masa, OHCW perlu mengamalkan standard precautions dan kebersihan tangan pada semua pesakit tanpa mengira diagnosis dan status jangkitan pesakit

Sumber: 1) Garis Panduan Pengendalian Isu-Isu Berhubung Penularan Jangkitan Wabak COVID-19 di Perkhidmatan Kesihatan Pergigian Bil. 3/2020 KKM (2020). 2) *Guideline COVID-19 Management in Malaysia No.5/2020* (KKM). 3) *Guideline on Infection Control in Dentistry, Malaysian Dental Council* (2017).

PROGRAM KESIHATAN PERGIGIAN KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

Aras 5, Blok E10, Kompleks E, Presint 1,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62590 Putrajaya

603-8883 4215

603-88886133

ohdmoh.gov.my

<http://ohd.moh.gov.my>

Program Kesihatan Pergigian
KKM

COVID-19:SEKIRANYA ANDA HARUS KE KLINIK PERGIGIAN...

Perhatian!!

Jangan lupa untuk melaporkan sejarah perjalanan dan penglibatan anda dalam perhimpunan awam baru-baru ini

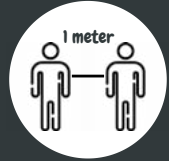
01

Pakai topeng muka sekiranya batuk atau selesema

02

Kekalkan jarak sosial sekurang-kurangnya 1 meter daripada orang lain

03

Tutup mulut/hidung menggunakan tisu/tangan semasa batuk/bersin dan cuci tangan selepas itu

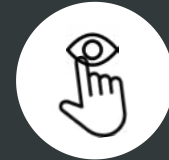
04

Cuci tangan dengan sabun atau sanitiser yang mengandungi sekurang-kurangnya 60% alkohol

05

Hindari daripada menyentuh mata, hidung dan mulut sebelum mencuci tangan

Sumber: (1) Guidelines on COVID-19 management in Malaysia No.05/2020 (Edisi Kelima).

PROGRAM KESIHATAN PERGIGIAN KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

Aras 5, Blok E10, Kompleks E, Presint 1,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62590 Putrajaya

603-88834215
603-88886133
ahdamoh.gov.my

<http://ohd.moh.gov.my>
Program Kesihatan Pergigian
KKM

STAND TOGETHER by not STANDING TOGETHER

COVID-19: How To Practice Social Distancing At Work?

- 01** Maintain good personal hygiene
Amalkan kebersihan diri yang baik
- 02** Practice no hand shake policy
Elak amalan bersalaman
- 03** Limit personal meetings. If unavoidable, practice 1-2 meter spatial distance and shorten meeting time
Hadkan perjumpaan peribadi. Sekiranya tidak dapat dielakkan, pastikan jarak 1-2 meter dan singkatkan masa perjumpaan
- 04** Staggering work schedules
Jadual kerja secara syif
- 05** Avoid eating in groups and discourage food sharing
Elak makan beramai-ramai dan berkongsi makanan
- 06** Use alternative communication (e.g. messenger/ chat applications)
Gunakan komunikasi alternatif secara tidak bersemuka (e.g. messenger/ chat applications)

“ DISTANCE
MAKES US
STRONGER ”
#StopTheSpread

Source: 1. Annex 25. Guidelines COVID-19 Management No.5/2020. COVID-19: Management guidelines for workplaces.

ORAL HEALTH PROGRAMME MINISTRY OF HEALTH MALAYSIA
Level 5, Block E10, Complex E, Precinct 1
Federal Government Administrative Centre
62590 Putrajaya

603-8883 4215
603-88886133
ohdmoh.gov.my

<http://ohd.moh.gov.my>
Program Kesihatan Pergigian
KKM

COVID-19 LANGKAH PENCEGAHAN di KLINIK PERGIGIAN

01 Personal Protective Equipment

- Face shield
- Goggles
- Mask (e.g. 3 ply mask / N95)
- Disposable gloves
- Disposable gowns

*Peringatan: Semua OHCW dinasihatkan untuk mengamalkan PPE dan amalan *standard precautions* pada setiap masa serta kebersihan tangan hendaklah sentiasa dijaga.

02 Amalan Kerja Selamat (Rawatan Kecemasan Sahaja)

- Gunakan ubat kumur yang mengandungi H_2O_2 1% sebelum rawatan untuk mengurangkan risiko jangkitan bagi **aerosol generating procedures (AGP)**
- Jalankan **AGP** di dalam bilik rawatan berasingan dengan sistem pengudaraan yang baik
- Gunakan teknik **rubber dam isolation & high volume suction**
- Kurangkan masa rawatan dan jumlah anggota dalam bilik rawatan

03 Disinfeksi dan Sterilisasi

- Bersih dan disinfeksi permukaan dengan bahan disinfektan yang sesuai dengan piawaian hospital (e.g. **sodium hypochlorite 1,000 ppm**)
- Bersih, steril dan simpan dengan betul semua peralatan yang boleh digunakan semula
- Bersihkan tangan dengan **segera** setelah menanggalkan *gloves*

04 Pengurusan Sisa Klinikal

- Gunakan beg plastik kuning berlabel **biohazard** dan diikat ketat sebelum dibuang sebagai sisa klinikal

Source: 1. ANNEX 8. Guidelines on COVID-19 management in Malaysia No.05 /2020 (EDISI KELIMA). The infection prevention and control (IPC) measures when corona virus disease (COVID-19) infection is suspected or confirmed (KKM 2020). 2. Garis panduan pengendalian isu-isu berhubung penularan wabak COVID-19 di perkhidmatan kesihatan pergigian Bil.3/2020. 3. Guidelines On Infection Control In Dental Practice (MDC 2017).

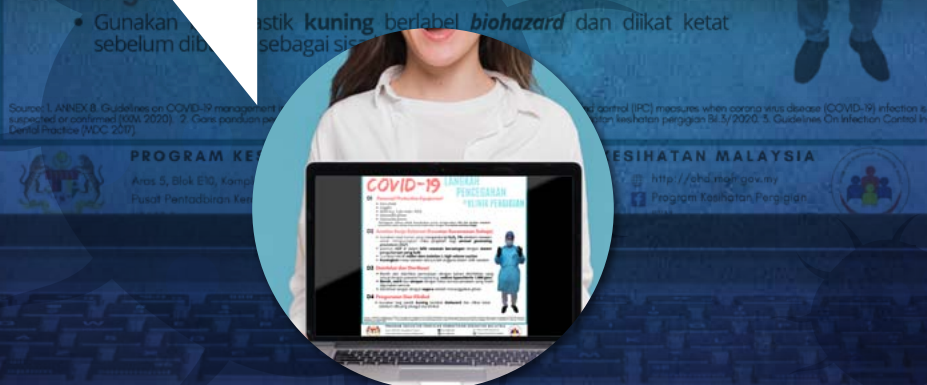

PROGRAM KESIHATAN PERGIGIAN KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

Aras 5, Blok E10, Kompleks E, Presint 1,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62590 Putrajaya

☎ 603-88834215
☎ 603-88886135
✉ ohdamoh.gov.my

🌐 <http://ohd.moh.gov.my>
📘 Program Kesihatan Pergigian
KKM

Bingkisan Facebook Live Healthy Smile For Ever

“COVID-19 dan Rawatan Pergigian”

Wabak Covid-19 merupakan wabak pandemik yang cukup luar biasa bukan sahaja di negara kita malah di seluruh dunia mengalami kesan yang dahsyat akibat penularan wabak ini. Pelbagai langkah juga telah diambil oleh kerajaan untuk mengekang penularan wabak ini termasuk arahan drastik seperti Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) dan arahan kuarantin untuk orang awam yang baru balik dari luar negara. Oleh itu, berkaitan dengan situasi ini, kita juga ingin tahu bagaimana rawatan pergigian boleh dijalankan semasa wabak COVID-19.

COVID-19 & RAWATAN PERGIGIAN

Tarikh : 10 April 2020 (Jumaat)
Masa : 12.30 - 1.00 ptg

MODERATOR
DR. DORYALISA BINTI ZAKARIA
Ketua Penolong Pengarah Kanan
Cawangan Promosi Kesihatan Pergigian

PANEL
DR. SYED IQBAL BIN SYED HUSMAN
Ketua Jabatan dan Pakar Perunding Kanan
Jabatan Bedah Mulut dan Maksilofasial
Hospital Sungai Buloh

PROGRAM KESIHATAN PERGIGIAN
KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

Facebook LIVE
www.facebook.com/pergigiankkm

Healthy Smile 4 Ever

*Panel Jemputan,
Pakar Pergigian Bedah Mulut,
Dr Syed Iqbal Syed Husman
bertugas di Jabatan Bedah Mulut dan
Maksilofasial Hospital Sungai Buloh.
Hospital yang menjadi Centre of Excellence
untuk rawatan kes-kes pesakit COVID-19*

1 Apakah impak pelaksanaan PKP ini terhadap rawatan pergigian yang dijalankan di fasiliti-fasiliti pergigian?

Impak PKP ini adalah jelas untuk mengekang penularan wabak ini dari terus menular dengan mengawal pergerakan rakyat dan sekaligus memutuskan rantaian jangkitan wabak ini. Justeru, rakyat disaran agar menangguhkan rawatan pergigian yang bukan kecemasan buat sementara waktu sepanjang tempoh PKP. Ini kerana rawatan pergigian juga boleh mendatangkan risiko jangkitan kepada pesakit dan anggota pergigian.

2 Bagaimana rawatan pergigian boleh mendatangkan risiko jangkitan wabak COVID-19 ini?

Prosedur pergigian seperti tampalan dan penskaliran menghasilkan titisan pernafasan & aerosol yang mengandungi air liur dan darah yang mungkin tercemar dengan virus COVID-19. Virus COVID-19 dari titisan pernafasan dan aerosol boleh kekal di udara pada jangka waktu lama dan mencemar permukaan seperti besi, kaca dan plastik. Seterusnya perebakan boleh berlaku melalui sentuhan secara langsung dan tidak langsung dengan kawasan kerja dan instrumen pergigian yang telah tercemar dengan virus COVID-19.

3 Apakah langkah-langkah yang boleh diambil oleh pengamal pergigian untuk mengurangkan risiko penyebaran wabak ini di klinik pergigian?

- Semasa pesakit tiba di fasiliti pergigian, semua pesakit akan disaring samada di klinik kesihatan dan klinik pergigian. Antara yang akan disaring termasuklah tanda dan gejala, sejarah klinikal dan perjalanan serta kontak rapat dan sekiranya terlibat dengan mana-mana perhimpunan
- Pesakit perlu JUJUR dalam memberikan maklumat kerana sekiranya menyembunyikan maklumat, pesakit boleh menyebabkan jangkitan kepada petugas kesihatan
- Sekiranya tiada tanda dan gejala jangkitan wabak COVID-19, pesakit boleh teruskan pendaftaran dan mendapatkan pemeriksaan. Untuk kes-kes tertentu, hanya rawatan kecemasan sahaja akan diberikan
- Langkah-langkah pencegahan untuk anggota pergigian adalah dengan mengamalkan *Personal Protective Equipment* yang bersesuaian seperti *face shield*, *goggles*, *face mask* (3ply / N95), *disposable gloves* dan *disposable gowns*. Amalkan *standard precautions* yang ditetapkan. Amalan kebersihan tangan hendaklah sentiasa dijaga serta amalkan penjarakan fizikal sekurang-kurangnya 1 meter

Rujukan : *Guidelines COVID-19 Management in Malaysia* No.5/2020 dan Garis Panduan Pengendalian Isu-isu berhubung Penularan Jangkitan Wabak COVID-19 di Perkhidmatan Kesihatan Pergigian Bil 3/2020

4 Apakah nasihat dan saranan awam berkaitan rawatan pergigian semasa tempoh PKP ini?

- Rawatan pergigian yang ditangguhkan bukanlah untuk menghalang orang awam mendapatkan rawatan tetapi untuk mengurangkan risiko jangkitan dan penularan wabak ini yang berpunca dari rawatan pergigian. Oleh itu, penjagaan kesihatan pergigian di rumah juga amat penting pada ketika ini. Penjagaan asas seperti memburus gigi sekurang-kurangnya dua kali sehari, menggunakan floss pergigian, berkumur-kumur dengan ubat kumur juga sudah memadai dalam waktu mendesak ini.
- Sekiranya mengalami tanda dan gejala sakit gigi yang teruk seperti bengkak, bernanah dan sebagainya, boleh berjumpa doktor gigi namun perlu mengamalkan langkah berjaga-jaga ketika ke klinik pergigian seperti memakai topeng muka, mengamalkan penjarakan fizikal sekurang-kurangnya 1 meter dan mendapatkan rawatan segera sekiranya mempunyai tanda dan gejala jangkitan COVID-19 di klinik kesihatan. Utamakan kesihatan diri dalam apa jua keadaan.

Sesi *Town Hall* Menteri Kesihatan Malaysia bersama Warga Kesihatan Pergigian

KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

Tanggal 10 Februari 2020 merupakan hari yang bersejarah kerana buat julung-julung kalinya Sesi *Town Hall* mantan Menteri Kesihatan bersama Warga Kesihatan Pergigian KKM telah dianjurkan oleh Program Kesihatan Pergigian KKM.

Antara tetamu yang hadir adalah YBhg. Dato' Mohd Shafiq bin Abdullah, Timbalan Ketua Setiausaha (Pengurusan) mewakili Ketua Setiausaha KKM; YBhg. Dato' Dr. Chong Chee Keong, Timbalan Ketua Pengarah Kesihatan (Kesihatan Awam) KKM mewakili Ketua Pengarah Kesihatan; YBrs. Dr. Uzailee bin Abdul Latif, Timbalan Ketua Setiausaha (Kewangan) KKM; YBrs. Dr. Hishamshah bin Mohd Ibrahim, Timbalan Ketua Pengarah Kesihatan (Penyelidikan dan Sokongan Teknikal) KKM; Setiausaha-Setiausaha Bahagian dan Pengarah-Pengarah Bahagian; Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Pergigian); serta Ketua Perkhidmatan Kepakaran Kesihatan Pergigian.

Program ini telah dihadiri oleh warga kesihatan pergigian yang terdiri daripada pelbagai kategori jawatan iaitu pakar pergigian, pegawai pergigian, juruterapi pergigian, juruteknologi pergigian, pembantu pembedahan pergigian dan lain-lain.

YBrs. Dr. Doreyat bin Jemun, mantan Pengarah Kanan (Kesihatan Pergigian) KKM telah menyampaikan kata-kata aluan beliau, diikuti dengan pelancaran *Standard Operating Procedure* (SOP) bagi Latihan Memberus Gigi dan Pengurusan Kes Pendakap Gigi Palsu oleh mantan Menteri Kesihatan Malaysia.

YB. Datuk Seri Dr. Dzulkefly Ahmad, mantan Menteri Kesihatan Malaysia telah menyampaikan aspirasi beliau melalui pembentangan bertajuk *Transforming Malaysia's Health System* sekaligus membuka ruang kepada warga kesihatan pergigian meningkatkan pengetahuan dan kefahaman tentang perkembangan terkini serta halatuju KKM. Seterusnya sesi interaktif diteruskan di antara warga kesihatan pergigian dengan mantan Menteri Kesihatan serta pihak Pengurusan Tertinggi KKM.

Kesudian mantan Menteri Kesihatan Malaysia untuk meluangkan masa untuk berinteraksi dengan warga kesihatan pergigian amatlah dihargai. Malah warga kesihatan pergigian merasa amat bertuah kerana dapat membincangkan pelbagai isu, cabaran serta cadangan penambahbaikan secara dua hala secara menyeluruh.

Syabas diucapkan kepada pihak penganjur atas kejayaan menganjurkan Sesi *Town Hall* ini. Semoga ia membawa manfaat kepada semua serta meningkatkan semangat kerja warga kesihatan pergigian!

Oleh: Dr. Mustaffa bin Jaapar

KONVENSYEN KUALITI PERGIGIAN

KEMENTERIAN
KESIHATAN
MALAYSIA 2020

Konvensyen ini juga dapat menjadi satu landasan untuk menguar-uarkan projek yang telah dihasilkan oleh warga kesihatan pergigian supaya ia dapat dikongsi dan direplikasi untuk kegunaan warga dan secara tidak langsung dapat menyumbang kepada peningkatan kualiti penyampaian perkhidmatan. Seterusnya projek-projek yang mempunyai impak tinggi serta nilai komersial dapat dikenalpasti untuk dibawa ke tahap pengkomersialan dan pasaran.

Buat julung-julung kalinya, Konvensyen Kualiti Pergigian diadakan pada 9-10 Mac 2020 di Hotel Summit, USJ dan telah dihadiri seramai 105 peserta yang terdiri daripada warga kesihatan pergigian dari seluruh negara. Konvensyen ini adalah merupakan idea asal YBr. Dr. Doreyat bin Jemun, mantan Pengarah Kanan (Kesihatan Pergigian) bagi mengiktiraf usaha yang telah dilaksanakan oleh seluruh warga kesihatan pergigian ke arah membudayakan kreativiti dan inovasi dalam menghasilkan perkhidmatan yang terbaik dan berkualiti.

KONVENSYEN KUALITI PERGIGIAN KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA 2020 9-10 MARCH 2020

Pada hari pertama telah diadakan ceramah yang bertajuk *Lean Healthcare* dan Cabaran Pengkomersialan yang telah disampaikan oleh penceramah jemputan iaitu Dr. Marzilawati Abd. Rahman dari Hospital Kuala Lumpur dan En. Shahir Anuar bin Shahrani dari Bahagian Perkhidmatan Farmasi Negeri Selangor.

Seterusnya, terdapat 30 projek yang telah mengambil bahagian semasa konvensyen ini iaitu 4 projek pembentangan oral manakala 26 projek telah dipamerkan semasa sesi *marketplace sharing* yang telah berlangsung. Satu projek telah dijemput sebagai *showcase* iaitu *Stance Wheel* yang merupakan idea asal daripada warga kesihatan pergigian negeri Perlis dan telah berjaya dikomersialkan oleh Medical Apparatus Supplies Sdn. Bhd. (MASSB).

Tiga projek telah diberi pengiktirafan setelah dinilai oleh panel penilai. Projek *Smart D-Pump* dari Bahagian Kesihatan Pergigian Negeri Terengganu menerima pengiktirafan ketiga, *Dental i-Learning* dari Bahagian Kesihatan Pergigian Negeri Pahang menerima pengiktirafan kedua dan projek *Dent-Cam* dari Bahagian Kesihatan Pergigian Negeri Pulau Pinang telah menerima pengiktirafan pertama.

Majlis Perasmian Penutup telah disempurnakan oleh YBrs. Dr. Doreyat bin Jemun, mantan Pengarah Kanan (Kesihatan Pergigian) dan turut dihadiri oleh YBrs. Dr. Noormi binti Othman pada ketika itu Pengarah Bahagian Dasar dan Perancangan Strategik Kesihatan Pergigian dan YBrs. Dr. Mazlina binti Mat Desa (Pengarah Bahagian Amalan dan Perkembangan Kesihatan Pergigian).

Diharapkan perkongsian ini dapat memberikan manfaat kepada semua yang hadir dan dapat memantapkan lagi mutu dan kualiti perkhidmatan KKM.

Oleh: Dr. Siti Sarah Soraya binti Mohamad

HARI KESIHATAN PERGIGIAN SEDUNIA 2020

Sempena sambutan Hari Kesihatan Pergigian Sedunia 2020, Program Kesihatan Pergigian, KKM (PKP KKM) telah berkolaborasi dengan pelbagai persatuan dan agensi seperti *Malaysian Dental Association (MDA)*, *Malaysian Dental Student Association (MDSA)*, *Dental Services of Malaysian Armed Forces*, *Dental Dean's Council* dan *3M Oral Care Malaysia*. Objektif utama sambutan adalah untuk menyampaikan mesej kesihatan pergigian bersempena tema tahun ini iaitu *Say Ahh: Unite For Mouth Health* dan menekankan kepentingan penjagaan pergigian yang baik dalam kalangan masyarakat. Tahun ini melakarkan sejarah yang amat istimewa kerana terdapat pelbagai aktiviti menarik yang telah dijalankan antaranya ialah :

Program bualbicara kesihatan pergigian di stesen televisyen dan radio:

4 MAC 2020 slot kesihatan di radio iKIM.fm.

Tetamu jemputan, Dr. Doryalisa binti Zakaria (wakil PKP KKM) sebagai tetamu jemputan menyampaikan topik 'Jom Bersama Kita Jaga Gigi'

5 MAC 2020 siaran lintas langsung Malaysia Hari Ini (MHI) TV3 dengan topik : Pentingnya Menjaga Kebersihan Gigi dan Mulut. Tetamu jemputan adalah Dr. Salleh bin Zakaria (wakil PKP KKM) dan Dr. Mas Suryalis binti Ahmad (wakil MDA).

Anggota pergisian dari Bahagian Kesihatan Pergigian Negeri Selangor dan para tetamu jemputan bergambar bersama pengacara TV3, Ally Iskandar.

Pemeriksaan pergigian dan pameran pergigian menggunakan perkhidmatan klinik pergigian bergerak turut dijalankan oleh anggota dari Bahagian Kesihatan Pergigian Negeri Selangor.

12 MAC 2020: Siaran langsung topik : Doktor dan Anda-Sambutan Hari Pergigian Sedunia 2020 di rancangan Selamat Pagi Malaysia di TV1. Tetamu jemputan Dr. Doreyat bin Jemun, mantan Pengarah Kanan (Kesihatan Pergigian) mengupas topik ini.

17 MAC 2020: Aktiviti saringan kesihatan pergigian oleh anggota Pejabat Kesihatan Pergigian Daerah (PKPD) Hulu Selangor dengan kolaborasi bersama Projek Perumahan Rakyat Tempatan (PPRT) Sri Kiambang, Serendah, Selangor.

Pelbagai aktiviti telah dilaksanakan bagi menjayakan program ini yang turut diserikan dengan barisan Ikon Gigi Hulu Selangor serta tarikan Klinik Pergigian Bergerak kepada para pengunjung. Lebih daripada 100 pengunjung telah menjalani pemeriksaan pergigian serta rawatan pergigian turut diberikan kepada mereka yang memerlukan. Selain itu, aktiviti seperti pertandingan mewarna, permainan interaktif, pameran, kuiz serta nyanyian lagu secara beramai-ramai telah diadakan untuk memeriahkan dan menghidupkan suasana program.

Berikutan penularan wabak COVID-19, PKP KKM telah mengambil inisiatif menganjurkan satu sesi *Facebook Live* dengan topik **COVID-19 dan Rawatan Pergigian** pada 10 April 2020. Panel jemputan, Dr. Syed Iqbal bin Syed Husman, telah mengupas isu ini bersama moderator, Dr. Doryalisa binti Zakaria.

Walaupun majlis pelancaran tahun ini tidak dapat dijalankan seperti dirancang akibat penularan wabak COVID-19, sambutan pada tahun ini tetap meriah dengan pelbagai aktiviti menarik yang dijalankan secara norma baharu. Tahun 2020 mencatatkan sejarah unik apabila pelancaran Hari Kesihatan Pergigian Sedunia 2020 peringkat kebangsaan dijalankan secara maya. Satu video pelancaran sempena Hari Kesihatan Pergigian Sedunia 2020 telah dihasilkan dengan kerjasama semua pihak terlibat. Video yang memaparkan mesej kesihatan pergigian oleh wakil dari setiap persatuan dan agensi serta rangkuman aktiviti yang telah dijalankan boleh ditonton di pautan:

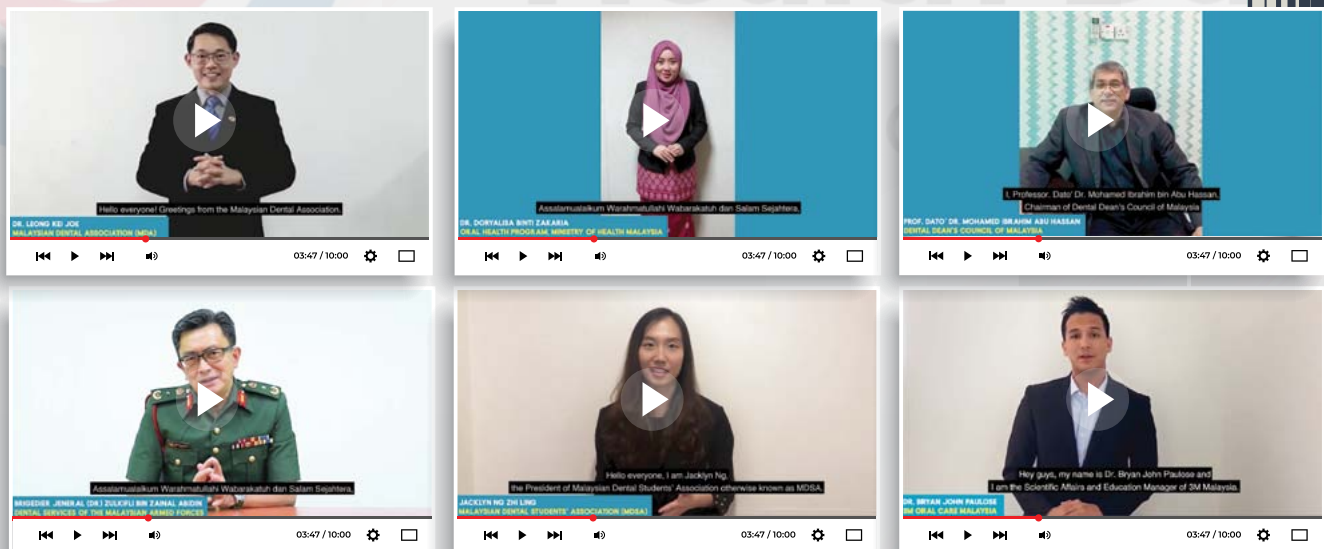
<https://www.facebook.com/753114377/posts/10158048077284378/?d=n>

Aktiviti lain termasuklah penganjuran pertandingan fotografi sempena Hari Kesihatan Pergigian oleh *Malaysian Dental Student's Association* (MDSA).

Paparan secara maya video pelancaran
Hari Kesihatan Pergigian Sedunia peringkat kebangsaan 2020

SAY Ahh UNITE FOR MOUTH HEALTH WORLD ORAL HEALTH DAY 2020

NATIONAL LAUNCHING VIDEO

Satu sesi Webinar telah dianjurkan oleh 3M Oral Care Malaysia pada 15 April 2020 melalui platform Instagram. Topik yang dikupas adalah *Leading and Contributing in Times of Uncertainty* oleh Professor Madya Dr. Firdaus Hariri dari Fakulti Pergigian Universiti Malaya.

Oleh: Dr. Doryalisa binti Zakaria

NOHSA

(National Oral Health Survey of Adults 2020)

Cawangan Epidemiologi & Penyelidikan Kesihatan Pergigian membuka tirai 2020 dengan memberi fokus kepada kaji selidik epidemiologi kebangsaan iaitu **National Health & Morbidity Survey 2020: National Oral Health Survey of Adults 2020 (NHMS 2020: NOHSA 2020)**.

Sesi Perbincangan antara **Gold Standard** dan **Benchmark NHMS 2020: NOHSA 2020** bersama Penyelidik Utama (06.01.2020)

Bertempat di Bilik Perbincangan 2, Program Kesihatan Pergigian.

lanya bertujuan untuk menerangkan tatacara pelaksanaan kalibrasi pemeriksa NOHSA 2020 dan jadual kalibrasi bagi 6 zon.

Sesi Taklimat NHMS 2020: NOHSA 2020 kepada Tuan Rumah Zon Kalibrasi (13.01.2020)

Antara pengisian taklimat tersebut ialah penetapan tarikh, keperluan dari segi logistik dan responden yang akan terlibat.

6 negeri yang terlibat ialah Sabah, Kedah, Kelantan, Perak, Johor dan Pahang.

Zon	Tuan Rumah Zon Kalibrasi NOHSA 2020	Jadual Sesi Kalibrasi
1	Sabah	17 – 21 Februari 2020
2	Kedah	01 – 05 Mac 2020
3	Kelantan	08 – 12 Mac 2020
4	Perak	23 – 27 Mac 2020
5	Johor	05 – 09 April 2020
6	Pahang	13 – 17 April 2020

**Mesyuarat Pelaksanaan
Kaji Selidik NHMS 2020:
NOHSA 2020 bersama
Penyelaras Negeri
(14.01.2020)**

Mesyuarat ini dipengerusikan oleh Pengarah Bahagian Dasar dan Perancangan Strategik Kesihatan Pergigian ketika itu, YBrs. Dr. Noormi binti Othman.

lanya dihadiri oleh 32 pakar/pegawai pergigian dari 16 negeri /wilayah persekutuan.

Antara intipati mesyuarat tersebut ialah penerangan berkaitan skop tugas Penyelaras Negeri, pelaksanaan kalibrasi dan tatacara pengendalian data bagi NHMS 2020: NOHSA 2020 di lapangan dan hal-hal berbangkit seperti masalah logistik dan kewangan.

**Bengkel Penghasilan
Videografik NHMS 2020:
NOHSA 2020 (21 - 22.01.2020)**

Bengkel dua hari ini diadakan bersama Pasukan Promosi NHMS 2020: NOHSA 2020 yang terdiri Pegawai Pergigian dari Johor, Negeri Sembilan dan Selangor.

la bertujuan untuk menghasilkan video promosi Kajian NHMS 2020: NOHSA 2020 untuk hebahan kajian tersebut kepada rakyat Malaysia yang akan dijalankan bermula April hingga Ogos pada tahun ini.

**Sesi Pemurnian dan
Taklimat Soal Selidik
NHMS 2020: NOHSA 2020
bersama 65 Penemuduga
(30.01.2020)**

Sesi yang dijalankan di Bilik Mesyuarat Utama ini bertujuan untuk menyampaikan maklumat berkenaan teknik temu duga yang telah dikemaskini berikutan Mesyuarat bersama penemu duga di Hotel The Pearl pada 31.10.2019 – 4. 11.2019 yang lalu. Manual Soal Selidik untuk penemu duga juga turut diedarkan kepada semua penemu duga dan Penyelia Lapangan yang terlibat dalam kaji selidik NHMS 2020: NOHSA 2020.

**Sesi Kalibrasi Pemeriksa NHMS 2020: NOHSA 2020 – Zon 1
(Sabah)**

Tarikh: 17 – 21.02.2020

Lokasi: Hotel Tabung Haji, Kota Kinabalu, Sabah

Peserta: 65 peserta termasuk Pemeriksa dan penemu duga
Negeri Sabah dan Sarawak

Majlis Kick-off NHMS 2020: NOHSA telah disempurnakan oleh
mantan Pengarah Kanan (Kesihatan Pergigian), Dr. Doreyat bin
Jemun

Sesi Kalibrasi Pemeriksa NHMS 2020: NOHSA 2020 – Zon 2 (Kedah)

Tarikh: 01-05.03.2020

Lokasi: Hotel Grand Alora dan Dewan Wawasan Pergigian
Peserta: 12 Pemeriksa Negeri Kedah, Perlis dan Pulau Pinang

Sesi Kalibrasi Pemeriksa NHMS 2020: NOHSA 2020 – Zon 3 (Kelantan)

Tarikh: 8-12.03.2020

Lokasi: Hotel Holiday Villa, Kota Bharu
Peserta: 8 Pemeriksa Negeri Kelantan dan Terengganu

Sesi Pemurnian Analisa NHMS 2020: NOHSA 2020 bersama *National Core Team Analysis* (24-25.02.2020)

Sesi yang dijalankan di Bilik Mesyuarat Utama, Program Kesihatan Pergigian ini bertujuan untuk membincangkan tatacara analisa data menggunakan *Microsoft Access* dan mengemaskini pembangunan data Syntax bagi NHMS 2020: NOHSA 2020 bersama *Core Team Analysis* dan berbincang mengenai hal-hal berbangkit.

Oleh: Dr. Habibah binti Yacob

BENGKEL PEMETAAN DAN PENGURUSAN PERJAWATAN DI BAWAH PROGRAM KESIHATAN PERGIGIAN TAHUN 2020

Bengkel Pemetaan dan Pengurusan Perjawatan di bawah Program Kesihatan Pergigian Tahun 2020 telah diadakan dari 10 hingga 12 Mac 2020 bertempat di Tasik Villa International Resort, Port Dickson, Negeri Sembilan. Bengkel ini dikendalikan secara kerjasama dengan Bahagian Sumber Manusia, Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan dirasmikan oleh YBrs. Dr. Doreyat bin Jemun, mantan Pengarah Kanan (Kesihatan Pergigian). Seramai 31 orang peserta yang terdiri daripada pegawai penyelarar/ anggota sokongan yang terlibat dengan perjawatan dari negeri, hospital dan institusi khas telah hadir disamping fasilitator-fasilitator yang telah dikenalpasti.

Sesi pembentangan secara tertutup oleh wakil negeri kepada Program Kesihatan Pergigian KKM

Bengkel ini bertujuan menggerakkan inisiatif untuk merancang semula keperluan tenaga manusia dan perjawatan di bawah Program Kesihatan Pergigian melalui pemetaan perjawatan bagi menangani isu keperluan jawatan di fasiliti pergigian. Ini termasuk menyelaraskan data perjawatan di antara KKM dan negeri bagi mengenalpasti jawatan-jawatan yang boleh diagihkan ke fasiliti lain yang memerlukan sama ada dalam negeri yang sama dan / atau berlainan.

Sesi pembentangan oleh pegawai dari Bahagian Sumber Manusia (BSM) KKM

Penyelarasan perjawatan dilakukan ekoran pelaksanaan Dasar Mengoptimumkan Penggunaan Sumber Manusia Dalam Perkhidmatan Awam sejak tahun 2015 dan Dasar Kawalan Saiz Perkhidmatan Awam bermula pada tahun 2019 dimana kementerian, jabatan dan agensi termasuk KKM tidak lagi dipertimbangkan perjawatan baharu melalui ABM tahunan atau di luar ABM. Sebaliknya keperluan perjawatan ditangani mengikut kaedah tukar ganti *trade off* dengan memansuhkan jawatan sedia ada yang belum diisi dan perpindahan jawatan sedia ada *redeployment* ke fasiliti lain yang memerlukan.

Sesi semakan data bersama fasilitator dari Bahagian Sumber Manusia (BSM) KKM

Dengan mengambil kira kekangan jumlah perjawatan, matlamat akhirnya adalah penyampaian perkhidmatan kesihatan pergigian yang cekap dan berkualiti melalui penggunaan sumber manusia sedia ada yang optimum dengan memastikan jumlah anggota pergigian di setiap fasiliti pergigian adalah berdasarkan prinsip *MINIMUM MUST HAVE* dan keutamaan perkhidmatan.

Sesi bergambar bersama mantan Pengarah Kanan (Kesihatan Pergigian)

Gabungan reten Gi-Ret PSY 2020 adalah merupakan satu projek rintis penggabungan beberapa reten inkremental yang bertujuan untuk memudahkan proses kerja anggota pergisian terutamanya mereka yang berkerja di klinik pergisian primer. Gi-Ret PSY 2020 dibina menggunakan *Microsoft Excel* yang bukan hanya menggunakan formula-formula biasa *Excel*, tetapi juga menggunakan coding yang ditulis khas menerusi *Visual Basic Application* untuk mencapai hasil yang lebih luar biasa dari format *Excel* biasa. Nama Gi-Ret PSY 2020 adalah singkatan kepada:

Gi.Ret.P.S.Y

GABUNGAN INTELEKTUAL
PERGISIAN

RETEN

PRA SEKOLAH

SEKOLAH RENDAH /
MENENGAH

YOUNG ADULT
(DEWASA MUDA)

Sejarah penubuhan Gi-Ret PSY 2020 bermula pada September 2019 merangkumi beberapa pertemuan, mesyuarat dan bengkel yang telah diadakan antara ahli Pasukan Pembangun Gi-Ret PSY 2020 ini. Pasukan ini terdiri daripada lima orang Pegawai Pergisian, dua orang Penyelia Juruterapi Pergisian dan seorang Juruterapi Pergisian Kanan yang berkhidmat di Pahang, Negeri Sembilan, Terengganu, Perak, dan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur.

Setelah bertungkus lumus membangunkan format ini selama lima bulan, satu bengkel telah diadakan buat julung kalinya pada Februari 2020 melibatkan wakil anggota pergisian di semua negeri bagi mendapatkan maklum balas secara langsung daripada bakal pengguna. Bengkel ini dirasmikan oleh Dr. Doreyat bin Jemun, mantan Pengarah Kanan (Kesihatan Pergisian). Input berharga dari bengkel tersebut yang diterima telah ditambahbaik ke dalam format ini dan Fasa 1 penggunaan format Gi-Ret PSY 2020 dijalankan pada Jun 2020 melibatkan semua klinik pergisian primer di satu daerah terpilih di setiap negeri.

Dua objektif utama Gi-Ret PSY 2020 adalah untuk memudahkan proses kerja anggota pergigian dengan mengurangkan kekerapan maklumat-maklumat yang berulang yang perlu ditanda antara reten-reten yang berlainan dan memastikan maklumat yang dikumpulkan adalah tepat, cepat, seragam dan bersistematik bagi tujuan pemantauan penilaian aktiviti-aktiviti kesihatan pergigian inkremental supaya lebih berkesan dan memberi impak kepada golongan sasaran.

Antara objektif khusus Gi-Ret PSY 2020 juga adalah untuk meningkatkan kefahaman berkaitan reten dan laporan yang melibatkan aktiviti kesihatan pergigian primer dan masyarakat. Antara masalah utama untuk anggota pergigian di klinik pergigian primer adalah pemahaman yang berlainan antara anggota di klinik, daerah dan negeri mengenai data tersebut dari sudut maksud, kegunaan dan kepentingan data tersebut. Oleh itu, dengan adanya Gi-Ret PSY 2020 yang telah diseragamkan di seluruh negara ini dapat membantu untuk mengatasi masalah dalam ketidakseragaman pelaporan data.

Oleh: Dr. Mohd Shukri bin Tolahah

MOMEN JANUARI-JUN 2020

Majlis Lambaian Kasih Sanjungan Budi

SEMPENA PERSARAAN

MANTAN PENGARAH KANAN (KESIHATAN PERGIGIAN)

KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

DR. DOREYAT BIN JEMUN

PADA 17/03/2020

Selamat Bersara

Dr. Doreyat!

TERIMA KASIH ATAS SEGALANYA.

Persaraan
DR. ZAINAB BINTI SHAMDOL
PADA 25.1.2020

Persaraan
DR. NORLIDA BINTI ABDULLAH
PADA 2.1.2020

Persaraan
DR. ROHAYATI BINTI MOHD NOOR
PADA 3.2.2020

KENAIKAN PANGKAT

BIL	NAMA	JAWATAN	TARIKH
1	Dr. Noormi binti Othman	Pengarah Kanan (Kesihatan Pergigian) Gred Utama C (KUP)	01.04.2020
2	Dr. Chia Jit Chie	Pengarah Bahagian Dasar & Perancangan Strategik Kesihatan Pergigian Gred Utama C (KUP)	01.04.2020
3	Dr. Leslie Sushilkumar D. Geoffrey	Pengarah Bahagian Penjagaan Kesihatan Pergigian Gred Utama C	01.04.2020
4	Puan Norliza binti Jamalludin	Penyelia Juruterapi Pergigian Gred U36	03.02.2020

PERTUKARAN KELUAR

BIL	NAMA	JAWATAN	TEMPAT	TARIKH
1	Dr. Faizah binti Kamaruddin	Pakar Pergigian Kesihatan Awam Gred UG56	Tukar ke Pejabat Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Pergigian) Selangor	02.01.2020
2	Dr. Zulhairi bin Mohamad	Pegawai Pergigian Gred UG52	Tukar ke Pusat Informatik Kesihatan, Bahagian Perancangan, KKM	17.02.2020
3	Puan Syahrul Liza binti Mohamad Amin	Setiausaha Pejabat N29	Tukar ke Jabatan Perdana Menteri	17.04.2020
4	Puan Zairin Riza binti Rahmad	Pembantu Tadbir (P/O) N22 (KUP)	Tukar ke Bahagian Pengurusan Latihan, KKM	12.05.2020
5	Encik Ahmad Razaidi bin Mohd Othman	Pembantu Tadbir (P/O) N22 (KUP)	Tukar ke Bahagian Sains Kesihatan Bersekutu, KKM	12.05.2020

PERTUKARAN MASUK

BIL	NAMA	JAWATAN	TEMPAT	TARIKH
1	Dr. Fauziah binti Ahmad	Pakar Pergigian Kesihatan Awam Gred UG56	Pejabat Kesihatan Pergigian Daerah Kota Setar, Kedah	02.01.2020
2	Dr. Azzida binti Abd Aziz	Pegawai Pergigian Gred UG54	Pejabat Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Pergigian) Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur & Putrajaya	24.02.2020
3	Dr. Mohd Shukri bin Tolahah	Pegawai Pergigian Gred UG48	Pejabat Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Pergigian) Terengganu	24.02.2020
4	Dr. Mohd Ridhwan bin Mahmood	Pegawai Pergigian Gred UG44	Klinik Pergigian Bukit Kuda, Selangor	24.02.2020
5	Dr. Fasya Rima binti Mohd Nabari	Pegawai Pergigian Gred UG44	Klinik Pergigian Sibu Jaya, Sarawak	24.02.2020
6	Puan Sarihasfara binti Hassannusi	Pembantu Tadbir (P/O) N19	Hospital Port Dickson Negeri Sembilan	12.05.2020
7	Puan Zameera Akhmar binti Abd Rahim	Pembantu Tadbir (P/O) N19	Lantikan baharu	12.05.2020
8	Encik Meor Zul Arief bin Zainal Azizi	Pembantu Tadbir (P/O) N19	Lantikan baharu	12.05.2020
9	Dr. Muhammad Adib bin Jamil	Pegawai Pergigian Gred UG48	Klinik Pergigian Ujong Pasir, Melaka	16.06.2020

BERSARA WAJIB / BERSARA PILIHAN

BIL	NAMA	JAWATAN	TARIKH	CATATAN
1	Dr. Norlida binti Abdullah	Pakar Pergigian Kesihatan Awam Gred UG56	04.01.2020	Bersara Wajib
2	Dr. Zainab binti Shamdol	Timbalan Pengarah Cawangan Penjagaan Kesihatan Pergigian Primer Pakar Pergigian Kesihatan Awam Gred UG56	25.01.2020	Bersara Wajib
3	Dr. Rohayati binti Mohd Noor	Ketua Penolong Pengarah Kanan Gred UG54	03.02.2020	Bersara Pilihan
4	Puan Zabidah binti Othman	Penyelia Juruterapi Pergigian Gred U36	03.02.2020	Bersara Pilihan
5	Dr. Doreyat bin Jemun	Pengarah Kanan (Kesihatan Pergigian)	29.03.2020	Bersara Wajib
6	Puan Susila a/p Naidu	Penyelia Juruterapi Pergigian Gred U36	15.06.2020	Bersara Wajib

PERGERAKAN TUGAS PEGAWAI PERGIGIAN DI BAHAGIAN KESIHATAN PERGIGIAN

BIL	NAMA	DARI	PENYELARAS TUGAS	TARIKH
1	Dr. Nurul Ashikin binti Abdullah	Ketua Penolong Pengarah Kanan Gred UG56 Cawangan Penjagaan Kesihatan Pergigian Primer	Timbalan Pengarah Cawangan Penjagaan Kesihatan Pergigian Primer	26.01.2020
2	Dr. Noor Hasmin binti Mokhtar	Cawangan Teknologi Kesihatan Pergigian	Cawangan Perkembangan Profesion Kesihatan Pergigian	24.02.2020
3	Dr. Siti Masnira binti Jamian	Cawangan Pembangunan dan Perkembangan Fasiliti Kesihatan Pergigian	Cawangan Penjagaan Kesihatan Pergigian Primer	24.02.2020

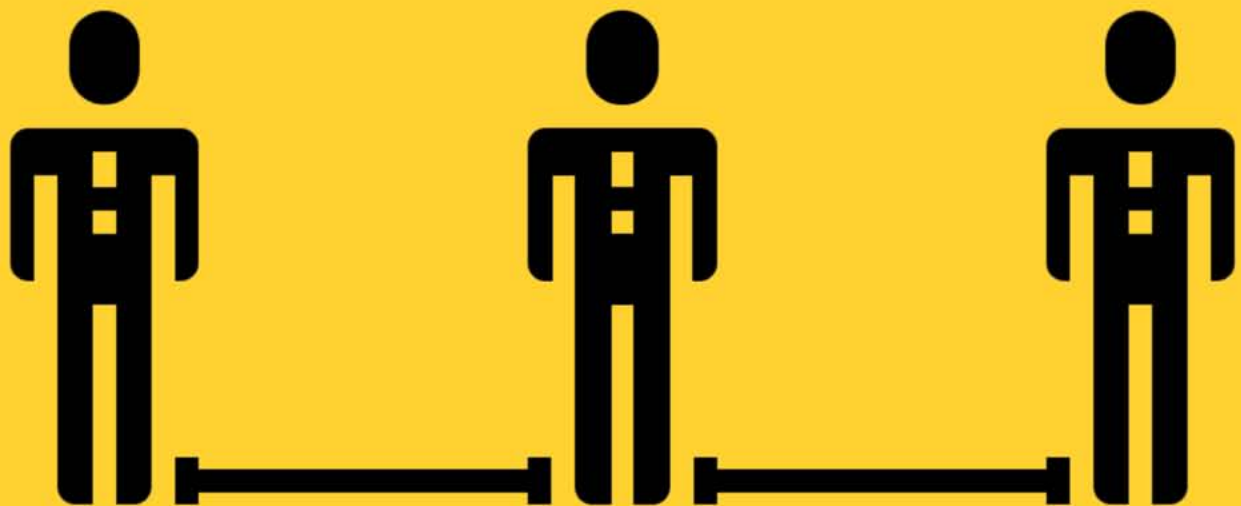
KENAIKAN PANGKAT

BIL	NAMA	JAWATAN	TARIKH
1	Dr. Ruslan bin Dato' Sulaiman	Ketua Perkhidmatan Kepakaran Ortodontik Pakar Perunding Kanan (Ortodontik) Gred Khas B	05.01.2020
2	Dr. Stephen Joseph Royan	Ketua Perkhidmatan Kepakaran Bedah Mulut & Maksilofasial Pakar Perunding Kanan (Bedah Mulut & Maksilofasial) Gred Khas B	01.02.2020

Sentiasa amalkan

PENJARAKAN FIZIKAL

Penyebaran utama virus COVID-19
adalah dari **individu ke individu**

1 - 2 METER

1 - 2 METER

Sumber: Annex 26, Garis Panduan Pengurusan COVID-19 di Malaysia No.5/2020, (KKM)

PROGRAM KESIHATAN PERGIGIAN KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

Aras 5, Blok E10, Kompleks E, Presint 1,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62590 Putrajaya

603-8883 4215

603-88886133

ohdemoh.gov.my

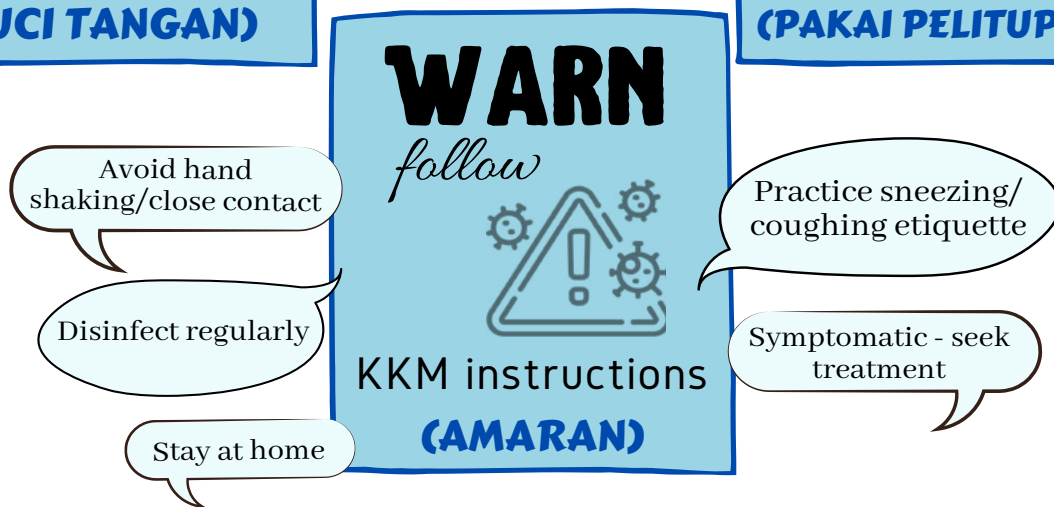
<http://ohd.moh.gov.my>

Program Kesihatan Pergigian
KKM

Practice 3W (Amalkan) :

Avoid 3C (Elakkan) :

DID YOU KNOW?

A study has found that COVID-19 virus is found in saliva*. Thus, the sharing of toothbrushes is not recommended.

NEVER SHARE A TOOTHBRUSH

*Limited scientific evidence
Source: To et. al. (2020). Consistent Detection of 2019 Novel Coronavirus in Saliva. Clinical Infectious Diseases. Brief Report. Oxford University Press.

Level 5, Block E10, Complex E, Precinct 1
Federal Government Administrative Centre
62590 Putrajaya

ORAL HEALTH PROGRAMME MINISTRY OF HEALTH MALAYSIA

603-8885 4215
603-8886 6153
ohd.moh.gov.my

<http://ohd.moh.gov.my>
Program Kesihatan Pergigian
KEM

**PROGRAM KESIHATAN PERGIGIAN
KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA**

www.instagram.com/pergigiankkm/

Website: <http://ohd.moh.gov.my>

Facebook: www.facebook.com/pergigiankkm

ISSN 2710-6667

9 772710 666005